

OBSAH

Předmluva	5
1 Úvod do problematiky expresivity.....	7
1.1 Expresivita slova v kontextu jazykových plánů a lingvistických disciplín	7
1.2 Dosavadní bádání o expresivitě v českém (československém) lingvistickém kontextu.....	9
2 Identifikace expresiv a jejich třídění.....	15
2.1 Zimova typologie expresiv	15
2.1.1 Expresivita inherentní	16
2.1.2 Expresivita adherentní, přenášení významu a rozšiřování významu.....	19
2.1.3 Expresivita kontextová	21
2.2 Aktuální otázky identifikace a klasifikace expresiv.....	21
3 Expresivita, emocionalita a evaluativnost	25
3.1 Emoce, postoje a hodnocení z psychologického a psycholingvistického hlediska	25
3.2 Expresivita a emocionalita jazykových prostředků	27
3.2.1 Popisování vs. vyjadřování emocí a postojů.....	29
3.2.2 Identifikace a interpretace expresiv	32
4 Prostředky lexikální expresivity v současné češtině (2000–2015)	35
4.1 Expresivita založená na příznakové formě.....	36
4.1.1 Deminutiva	36
4.1.2 Hypokoristika	40
4.1.3 Augmentativní a dehonestující pojmenování	41
4.1.4 Kompozita.....	43
4.1.5 Částice	44
4.1.6 Citoslovce.....	45

4.2	Expresivita založená na příznakových kolokacích	46
4.2.1	Pojmenování s expresivním sekundárním významem	46
4.2.2	Aktualizovaná a obrazná pojmenování.....	47
4.3	Expresivita založená na dalších typech příznaku.....	50
4.3.1	Lexikálně-sémantická expresivita	50
4.3.2	Kolize spisovnosti a nespisovnosti, psanosti a mluvenosti.....	51
4.4	Emocionální polarizace expresiv.....	54
5	Expresivita v kontextu jazykových funkcí	57
5.1	Funkce jazyka.....	57
5.2	Expresivita jako prostředek vyjadřování zdvořilosti a nezdvořilosti.....	58
5.3	Spontánní projevy emocí a postojů.....	60
5.4	Expresiva jako apelový, kontaktní a persvazivní prostředek.....	65
5.4.1	Expresivní typy v tzv. seriózním a bulvárním tisku.....	71
5.5	Funkce expresiv při poznávání světa a formování jeho obrazu	73
5.5.2	Odraz hodnotových systémů v expresivních pojmenováních ..	79
5.6	Lexikální expresivita v současné české literatuře	83
5.6.1	Autorské neologismy: Petra Hůlová	83
5.6.2	Jinojazyčnost jako zdroj expresivity: Jan Vrak	86
5.6.3	Vulgarismy, disgustace, boření tabu: Milan Kozelka.....	89
5.6.4	Stylizovaná mluva punkerů: Jaroslav Rudiš.....	92
5.7	Expresivita v metajazykových komentářích.....	95
5.7.1	Expresivita v nelingvistickém diskurzu.....	95
5.7.2	Expresivita v lexikografické praxi	96
6	Závěrem.....	101
7	Použitá literatura a zdroje	105
7.1	Literatura	105
7.2	Materiálové zdroje	113
7.2.1	Elektronické databáze.....	113
7.2.2	Ostatní zdroje	113
8	Seznam zkratk.....	115
9	Rejstřík.....	117